

і навчання у співпраці, коли студент змушений аналізувати, класифікувати і представляти знайдену інформацію.

Таким чином, завдяки індивідуальному завданню в студента розвиваються пізнавальні, творчі навички, критичне мислення, формується вміння здобувати та аналізувати знайдену інформацію. А це саме ті якості, що дозволяють людині знайти своє місце в сучасному інформаційному суспільстві.

1. Полат Е. С. и др. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров. – М.: Академия, 2001.

2. Галаган В., Кисельов Я., Тимошин Ю. Розвиток інтегрованих інформаційних систем у вищих закладах освіти України // Вища освіта України. – 2002. - №6.

МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ МОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Лук'яненко Л. М., викладач коледжу СНАУ

Питання культури мовлення для нашого суспільства, як жодне інше з кола мовної проблематики, з плином часу не втрачає своєї актуальності. Щоб пояснити цю ситуацію, можна назвати багато причин, як, скажімо, постійне розхитування мовної системи потужною дією інтерференції, себто впливами інших мов – російської, англійської, польської. Проте насамперед треба говорити про відсутність спрямованості мовців на активну роботу щодо вдосконалення усного та писемного мовлення.

Маємо усвідомити: порятувати мовні джерела, зберегти скарб, відвернути руйнацію храму рідного слова може тільки любов – діяльна, активна, свідома. Ці завдання покладаються, в першу чергу, на школи, вищі навчальні заклади. Їх завдання на сучасному етапі переосмислення суспільного призначення мови, докорінного переорієнтування освітньої практики, зокрема, полягає в тому, щоб сформувати в дітей (школярів, студентів) потребу постійно вдосконалювати свою мовну культуру. Методична система завдань для професійно-зорієнтованого мовлення складається з трьох циклів: гуманітарного, фундаментального, професійно-зорієнтованого. Це сприяє збагаченню індивідуального словникового запасу, кращому засвоєнню й розумінню наукових термінів, якими мають оперувати

майбутні фахівці. Під час вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» студенти мають ознайо-митися з основними лексичними поняттями для того, щоб чітко усвідомлювати взаємозв'язки між лексикою, граматикою, стилістикою й орфографією.

На заняттях доцільно використовувати такі завдання: **фонетично-стилістичні** – аналіз фонетичного оформлення текстів різних стилів, редагування речень; **лексично-стилістичні** – дослідження стилістичного забарвлення мовних одиниць – синонімів, антонімів, омонімів; **граматично-стилістичні** – дослідження особливостей уживання форм займенників; конструювання речень і текстів з різними формами дієслів, аналіз текстів; опрацювання словників; оформлення документів.

Завдання і вправи мають бути представлені двома видами: 1) на формування власне мовленнєвих навичок: контроль і вдосконалення мовлення, робота над мовленнєвими різновидами завдань; використання лінгвістичної та довідкової літератури; 2) на формування професійно зумовлених навичок: побудова власних висловлювань на фахову тематику, виступи.

Удосконалення мовлення студентів потрібне для успішного навчання майбутніх спеціалістів. Будь-яка трудова діяльність відображається в мові, тобто лексиці, словах, які називають предмети певної галузі людської діяльності, і їх дію, ознаки, а головне – їх зв'язки та відновлення. Ставлення студента до державної мови свідчить передусім про його культурний рівень, громадянську позицію. Другий цикл навчання (фундаментальний) має бути спрямований на засвоєння студентами української термінологічної лексики та формування вмінь будувати професійно зумовлені висловлювання. Щоб вільно володіти усним і писемним професійним мовленням, студенти повинні мати в активі широкий запас фахової термінології – російської та української. Працюючи з дисциплінами третього циклу (професійно-зорієнтованого), треба спрямовувати на опрацювання наукової термінології з фаху, потрібної для успішного навчання (сприйняття лекційного матеріалу) та виконання комунікативних функцій у майбутній професійній діяльності. Для підвищення особистої культури студентів є декілька порад: свідомо і відповідально ставитися до слова; стежити за своїм мовленням, аналізувати його, контролювати слововживання. Навчити чути себе; учити самостійно звертатися до правопису, слідкувати за змінами норм; читати художню літературу (джерело збагачення мовлення), вчити напам'ять афоризми, вірші; оволодівати різними стилями; активно пізнавати світ, культуру, піднімати рівень знань;

вдосконалювати фахове мовлення, читати статті, газети і журнали, користуватися енциклопедіями і словниками.

Неодмінною умовою успіху є дотримання вимог, які визначають рівень культури усного мовлення студентів:

1. Ясність, недвозначність у формулюванні думки.
2. Логічність, смислова точність, небагатослівність.
3. Відповідність між мовними засобами та обставинами мовлення.
4. Співмірність мовних засобів та стилю викладу.

5. Різноманітність мовних засобів (багатство лексики в активному словниковому запасі мовця). Самобутність, нешаблонність в оцінках у побудові висловлювань.

7. Виразність дикції, відповідність інтонації мовленнєвій ситуації.

Студенти повинні знати бездоганно норми літературної мови, доречність чи недоречність вживання слова в певному стилі, в певній ситуації. Ділове спілкування повинно ґрунтуватися на засадах етичних норм, певних правил ділових взаємин, знанні й умінні, які пов'язані з обміном інформацією, використанням способів й засобів взаємовпливу та взаєморозуміння. Кожна людина має пам'ятати: відродження й утвердження української мови – найперший обов'язок громадянина і фахівця.

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ГІМНАЗИСТІВ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ТА ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Максименко М. М., учитель Конотопської міської гімназії

Стратегічні завдання для сучасної європейської освіти:

- ♦ Навчити жити разом
- ♦ Навчити вчитися
- ♦ Навчити діяти
- ♦ Навчити жити (відповідати за власні вчинки та своє життя)

(З доповіді міжнародної комісії ЮНЕСКО «Освіта. Прихований скарб», проголошеної Ж.Делором у 1996 році)

Реформування системи освіти, відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», передбачає реалізацію принципів гуманізації освіти, її демократизації, методологічну переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, формування його основних компетентностей.